

BEKIM HARXHI

85H-93-32

H 27

Gurqdhëndesi
i vogël

SH-93-32

SH-93-32

5

H27

BIBLIOTEKA E PIONIERIT

BEKIM HARXHI

GURGDHËNDËSI I VOGËL

(Tregime dhe skica)

~~47888~~

BIBLIOTEKA E SHKOLLËS
PIONIERIT

1068

SHTËPIA BOTONJËSE «NAIM FRASHËRI»

SI JA MORËN RADION PREFEKTTI

Italianët dhe tradhëtarët, që sundonin asokohe në qytetin tonë, ndiqnin me vëmendje dhe me shumë rreptësi të gjitha lëvizjet e dyshimta të banorëve.

Sipas urdhërit të prefektit, njerëzit duhej të mbylleshin me kohë brënda mureve të shtëpisë, ndryshe, të priste burgu.

Megjithatë, komunistët punonin dhe vepronin me shumë fshehtësi. Netët e errëta, bodrumet e thella dhe çatitë e shtëpive ishin strehët e tyre.

Anëtarët e Komitetit Qarkor të Partisë mblihdeshin në një ahur, në thellësi të një lagjeje dhe, nëpërmjet së vetmes radio, dëgjonin herë pas here lajmet. Atë radio e kishin si një shok të shtrenjtë, që u jepte zëmër dhe forcë. Prej saj mësonin se Ushtria e Kuqe korrte fitore kundër ushtarëve grabitqarë gjermanë: prandaj dhe e mbanin me shumë kujdes dhe fshehtësi.

Pas një kontrolli të imtë, në të gjitha lagjet e qytetit, policët e kuesturës mundën që ta gjenin dhe ta merrnin me vete radion e Komitetit Qarkor të Partisë.

Një ditë, dy fëmijë, që e njihnin mirë atë radio dhe kishin dijeni për grabitjen e saj, e ndoqën Milon, shërbyesin e prefekturës, këmbakëmbës, kur e panë me të në duar.

Ishin Astriti dhe Qazimi. Tek dera e shtëpisë, ku Milua u ndal, ata panë gruan e prefektit dhe dëgjuan këtë bisedë:

- Urdhëroni, zonjë, këtë radio!
- Ç'është kjo?!... Po ne kemi dy radio në shtëpi!...
- Ma dha prefekti, zonjë!
- Për mua?!
- Po, për ju, urdhëroni!
- Po ku e gjeti burri im këtë radio?!
- Me sa dëgjova, ia dhuroi kuestori.
- Të dy fëmijët u siguruan dhe më mirë.
- Ooo! — dhe me këtë pasthirrmë kënaqësie zonja e prefektit u çel e tëra dhe mori një pamje tjetër.

Astriti dhe Qazimi, që qëndronin pas një kthese, sikur prisnin njeri, mbasi dëgjuan bisedën gjer në fund, diçka i mërmëritën njeritjetrit dhe u larguan menjëherë.

Të nesërmen, aty nga mesi i ditës, kur prefekti nuk ndodhej në qytet, trokiti dera e shtëpisë së tij.

— Kush është? — u dëgjua një zë gruaje nga brënda.

— Hapeni! Na dërgoi prefekti...

Dera u hap dhe përpara Astritit dhe Qazimit u duk gruaja e prefektit, tërë hund' e buzë, ende me rroben e natës, me flokët e mbledhura prapa.

— Ç'kërkoni, fëmijë, pse i bini derës?! Ooo, na morët mëndjen, na morët!... Mos doni bukë?!... Nuk është han shtëpia e prefektit!

— Po prefekti na dërgoi, zonjë!...

— Prefekti?!... Po ai... sikur iku sot...

Astriti e mori veten menjëherë:

— Po, zonjë, para se të hipte në veturë, më gjeti tek sheshi i qytetit dhe më tha: «Shko në shtëpi dhe i thuaj gruas sime të të japë radion e re dhe shpjerja babait për ta ndrequr!...» Ja, qe dhe ky atje kur m'i tha këto fjalë!

— Po, po, ashtu i tha!

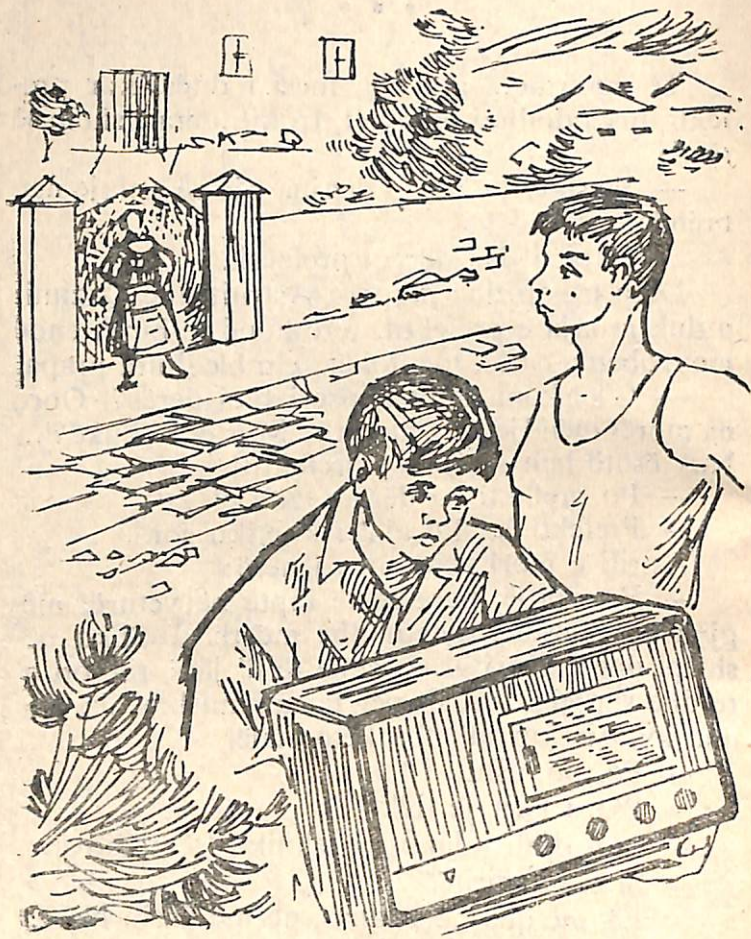
— Pse, i kujt je ti?!

— Jam djali i Janos, i teknikut të radiove.

— Si e ke emrin?

— Ëë, më quajnë Thanas, po më flasin Nase.

— Mirë, Nase, prisni pak!

Ndërsa zonja e prefektit ngjiti shkallët, fëmijët bashkë me frikën filluan të ndjejnë dhe gëzimin e trillimit të «Nases».

Po gruaja e prefektit u kthye duarbosh.

— Nuk e jap radion, jo! Ku ta di unë se ju tha prefekti! Prisni të pyes një herë në telefon!

Fëmijët u panë me frikë në sy. Vendosën një herë të iknin me vrap, por prapë e mbajtën veten.

— Allo, allo! Jam Beharja, gruaja e prefektit!... Ti Sadik je?... U kthye prefekti në qytet?... Ashtu?!...

Dy djemtë e dëgjuan këtë bisedë me telefon, e kuptuan se prefekti nuk qe kthyer ende, u shkrifëruan në fytyrë dhe e ndjenë veten më të sigurtë.

— Po mirë, ju tha burri im se ç'ka radioja jonë?

— Na tha, po! — u tregua i gatshëm Qazimi.

— E po atëhere, ç'i mungon radios sonë?

«Bobo, na piu e zezal!», tha me vete Astriti dhe e qortoi shokun me shikim. Por, për çudinë e tij, Qazimi dha përgjigje bindëse. Ai e njihte mirë atë radio. Sa herë e kishte hapur dhe mbyllur në shtëpinë e tetos. Dinte edhe të dhëna të tjera për të:

— Ajo është radio «Filips», radio e fortë, po nuk i punon mirë treguesi i stacioneve...

Astriti shqeu sytë, ndërsa gruaja e prefektit i miratonte me kokë fjalët e Qazimit. Tanimë, e

bindur, pa folur fare, shkoi në dhomë dhe mori radion:

— Kujdes, mos t'ju bjerë nga dora, se ju mori dreqi, ju mori! Mbajeni të dy!... I thoni Janos ta ndreqë sa më mirë, si për prefektin!

— Ta ndreqë që ç'ke me të!... Ne do ta shpiem drejt e tek vendi! Mos u bëni merak, zonjë...! Ditën e mirë!

* * *

Nëpër muret e qytetit, atë mëngjez, pionierët kishin ngjitur plot fletushka. Njerëzit mblidheshin tok dhe lexonin: «Prefekti dhe kuestori janë kusarë! Ata grabitën radiot e qytetit! Po ne ja punuam gruas së prefektit: ja morëm një radio të grabitur!»

Dhe fjala mori dhenë. Ato ditë, i madh e i vogël, radion e grabitur kishin në gojë.

Komunistët e vendosën atë në një lagje tjetër dhe, po atë ditë, ata dëgjuan fjalën e Stalinit, fjalën e fitores. Me ta bashkë ndodheshin dy pionierët, Astriti dhe Qazimi, të cilët, në ato çaste fluturonin nga gëzimi dhe e ndjenin veten të rritur në mes të atij grupi komunistësh.

TEK URA E VJETËR

Atë mëngjez gushti Bashkimi ishte ngri-
tur, ndofta, më herët se çdo ditë. Më
erdhi në shtëpi dhe më tregoi planin e tij për një
aksion tjetër kundër italianëve.

* * *

Në mbrëmje, kur dielli perëndoi prapa malit
të Gjërë, ne u drejtuam për tek Ura e Vjetër.
Atje takuam edhe fëmijë të tjerë, të cilët, sa
na panë, qysh larg filluan të thërrisnin:

— Erdhi Bashkimi! Erdhi Bashkimi!

— Eeee, Bashkim, kemi zënë një ngjalë të
madhe!

— Vraponi, se ujët është i mrekullueshëm
për t'u larë!... Një, dy, tri, hopaaa! — hidheshin së
bashku në lumë dhe sipërfaqja mbushej me stër-
kala e shkumë.

Kur u shkuam afër, kush e kush më parë, e rrethuan Bashkimin, «heroin» e tyre të kërcimeve të guximshme, që nga maja e urës.

Një nga ata të lagjes Gropë, që Bashkimi e kishte kundërshtar të fortë në kapjen e peshqve, i tregoi pestrovën, si për t'i shitur mend.

— E shikon ç'kam zënë?!

— Me se?!

— Me karrema.

Bashkimi nuk ia zgjati më. Hoqi nga trupi këmishën e verdhë, duke zbuluar një gjoks të vogël në ngjyrën e çokollatës, vende-vende me muskulaturë të zhvilluar, dhe u drejtua për tek vendi ku ai lahej gjithmonë, pak më larg nga Ura e Vjetër. Me të shkuam edhe ne.

Mua, që nuk dija të notoja, më thanë të ruaja teshat nën hijen e rrapit.

Bashkimi u hodh i pari në lumë:

— Sot është kohë e mirë për peshkim!...
Hidhu pa frikë! — i tha ai Bardhit

Në këto e sipër, kur Bardhi ishte futur në lumë gjer në gju dhe freskonte trupin, Bashkimi u zhyt i tëri në ujë. Unë u ngrita në këmbë dhe thirra i trembur:

— Uuuu, Bashkimi!... Ndhimoje, Bardhi!...
Ai po mbytet e ti po qesh!...

Pa mbaruar mirë fjalën, mbi sipërfaqen e ujit dolën disa filuska me ajër dhe pas tyre u duk